

БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ
ЦЕНТЪР ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА

✉ гр. София, 1606, бул. "Пенчо Славейков" № 15А
☎ +359 (0) 2 915 98 20, 📠 +359 (0) 2 954 95 93, www.babh.government.bg

Научно становище за преоценка за натриев стеароил-2-лактилат (Е 481) и калциев стеароил-2-лактилат (Е 482) като хранителни добавки

(Резюме)

EFSA Journal 2013;11(5):3144

По искане на Европейската комисия, Панелът за добавки в храни и източници на нутриенти добавени към храни (ANS) към Европейския орган по безопасност на храните (ЕФСА) е бил помолен да направи преоценка за безопасността на натриев стеароил-2-лактилат (Е 481) и калциев стеароил-2-лактилат (Е 482), в случаите когато се използват като хранителни добавки. Всъщност тези добавки се използват като емулгатори и стабилизатори.

Панелът отбелязва, че добавките Е 481 и Е 482 са описани в Регламент (ЕС) № 231/2012 г. като "натриев стеароил-2-лактилат" и "калциев стеароил-2-лактилат" респективно. Експертите от панела считат, че оценката за "натриев стеароил-2-лактилат" и "калциев стеароил-2-лактилат" е една и съща, всъщност те само се различават по катиона, натриев или калциев съответно. Освен това Панелът отбелязва, че няма подадено ново досие, и че не всички изследвания, които се основават на предишни оценки са на разположение за повторна оценка.

Натриевият стеароил-2-лактилат се прилага като емулгатор в мая при тестени изделия. Използва се и като аериращ агент в млякото и млечните продукти, в немлечните гарнитурни и десерти. Добавката също се използва в не-млечна сметана за кафе, както и при хлебни изделия като хляб, кифли, торти и др. Характерно за добавката е, че като компонент на тестото в комбинация с глутен води до сгъстяване на тестото. При фини печива се използва като заместител на мазнини. Освен това, двете добавки Е481 и Е482 се използват в масла за мазане и в млечни мазнини.

Максималните нива на разрешените за употреба добавки (поотделно или в комбинация) са отбелязани в Регламент (ЕС) 1129/2011. Максимално разрешеното ниво при мазнини за мазане, както и при млечните мазнини, съгласно Кодекс Алиментариус е 10 000 мг/кг.

Допустимата дневна доза от 0-20 мг/кг за двете добавки е била установена още през 1974 г. от Експертния комитет по хранителни добавки на базата на недоказани нежелани ефекти. *Допустима дневна доза (ДДД) е количеството вещество, което хората могат да консумират ежедневно през целия си живот, без съществен риск за здравето.*

При направената допълнителна преценка е установено, че двете хранителни добавки при хранителен прием се разграждат на техните съставни части, т.е. стеаринова и млечна киселини. Важно е да се отбележи, че двете добавки са съставни компоненти на природни хранителни продукти.

Панелът е стигнал до заключението, че натриев стеароил-2-лактилат (Е 481) и калциев стеароил-2-лактилат (Е 482), както и техните разпадни продукти не са токсични.

Няма резултати относно репродуктивната токсичност и карценогенност. Такива ефекти не се и очакват, тъй като продуктите на хидролизата, стеариновата и млечната киселина са съставни части на природните продукти.

Панелът стига до заключението, че при консумация на ароматизирани млечни продукти, хляб и финни тестени изделия съдържащи Е481 и Е482, ДДД е под 22 мг/кг телесно тегло на ден за възрастни и стари хора и над ДДД при останалите групи от населението.

Заключение

Натриевите и калциевите соли на стеароил лакриловата киселина са разрешени като добавки в храните съгласно Регламент на Комисията (ЕС) № 231/2012. Натриев стеароил-2-лактилат и калциев стеароил-2-лактилат са били оценени от Съвместния експертен комитет по хранителните добавки през 1974 г., от Научния комитет по храните (SCF) през 1978 г и последна преценка е от 2002г.

Панелът заключи, че при експерименти върху мишки при доза от 2200 мг/кг тегло/ден в продължение на една година не са наблюдавани неблагоприятни ефекти. Очакваната експозиция за натриев стеароил-2-лактилат (Е 481) и калциев стеароил-2-лактилат (Е 482) се случва основно чрез консумацията на хляб и фини хлебни изделия и е под ДДД от 22 мг/кг телесно тегло/ден при всички групи от възрастното население, включително в напреднала възраст, но надвишава ДДД за останалите групи от населението.

Оценките, базирани на максималните нива за остатъчни количества (MPLs) са в диапазон от 29-92 мг/кг телесно тегло/ден за малки деца, 28-81 мг/кг телесно тегло/ден за деца, 13-32 мг / кг телесно тегло/ден за подрастващи, 8-21 мг/кг телесно тегло/ден за възрастни, и 5-15 мг/кг тегло/ден за стари хора.

Изготвил:

д-р Надежда Сертова